

Ξημερώνει - Γεράσιμος Λαβράνος

Ο Γεράσιμος Λαβράνος (Κέρκυρα, 30 Μαΐου 1935 – Αθήνα, 24 Μαρτίου 2015)

ήταν Έλληνας συνθέτης. Από πολύ μικρός έδειξε το ταλέντο του στις τέχνες αφού σε ηλικία 11 χρόνων ήταν μέλος της τοπικής φυλαρμονικής εταιρείας της γενέτειράς του, «*Νίκος Μάντζαρος*». Ακολουθώντας τη συμβουλή του δασκάλου του Σπ. Μεταλληνού στράφηκε στη μουσική τζαζ, παρά τις κλασικές σπουδές του. Δημιούργησε δεκάδες συνθέσεις (ο πρώτος δίσκος του κυκλοφόρησε στα 1958) τις οποίες ερμήνευσαν κορυφαία ονόματα του ελληνικού τραγουδιού, ενώ πραγματοποίησε και πολλές περιοδείες στο εξωτερικό. Έγραψε, επίσης, μουσική για περίπου 25 ταινίες του παλιού ελληνικού κινηματογράφου. Το 2007 το περιοδικό «*Jazz & Jazz*» τον κατέταξε σε μια λίστα με τους κορυφαίους μουσικούς του είδους του, όλων των εποχών. Αδερφός του είναι ο Νίκος Λαβράνος.

Λίγα χρόνια πριν, την ίδια μέρα, γεννήθηκε ο «Βασιλιάς του Σούνγκ».

Απολαύστε τον και μετά θα πούμε και δυο λογάκια για την ζωή του

Ο Μπέντζαμιν (Μπένι) Ντέιβιντ Γκούντμαν (Benjamin “Benny” David Goodman, Σικάγο 30 Μαΐου 1909 – Νέα Υόρκη 13 Ιουνίου 1986) ήταν Αμερικανός κλαρινετίστας και διευθυντής ορχήστρας (μπάντας) της τζαζ, εξαιρετικά δημοφιλούς είδους μουσικής στις ΗΠΑ, κατά τις δεκαετίες 1930 και 1940.

Ήταν το ένατο από τα δώδεκα παιδιά φτωχών Εβραίων μεταναστών από τη Ρωσική Αυτοκρατορία. Ο πατέρας του, Ντέιβιντ, ήρθε στην Αμερική το 1892 από τη Βαρσοβία και έγινε ράφτης. Η μητέρα του, Ντόρα Γκριζίνσκι (Dora Grisinsky), καταγόταν από το Κάουνας της -σημερινής- Λιθουανίας.

Οι πρώτες επιρροές του Γκούντμαν υπήρξαν οι κλαρινετίστες τζαζ της Νέας Ορλεάνης που εργάζονταν στο Σικάγο, κυρίως οι Τζόνι Ντοντς (Johnny Dodds), Λιόν Ροπόλο (Leon Roppolo) και Τζίμι Νουν (Jimmie Noone). Μάθαινε γρήγορα, έγινε δυνατός μουσικός σε μικρή ηλικία και, σύντομα, άρχισε να παίζει επαγγελματικά σε διάφορες μπάντες.

Ο Γκούντμαν έκανε το πρώτο σημαντικό επαγγελματικό ντεμπούτο του, πολύ νέος, το 1921, στο Θέατρο Σέντραλ Παρκ (Central Park Theater) της περιοχής Ουέστ Σάιντ (West Side) του Σικάγου. Παράλληλα, μπήκε στο Γυμνάσιο Χάρισον (Harrison High School) της πόλης, το 1922, εντάχθηκε στην Ένωση Μουσικών το 1923 και, από την ηλικία των 14 ετών, ήταν σε μια μπάντα με αρχηγό τον περίφημο Μπιξ Μπείντερμπεκε (Bix Beiderbecke).

Όταν έγινε 16 ετών, εντάχθηκε σε ένα από τα κορυφαία συγκροτήματα του Σικάγου, την Ορχήστρα του Μπεν Πόλακ (Ben Pollack), με την οποία έκανε τις πρώτες του ηχογραφήσεις το 1926. Όταν ήταν 17 ετών, ο πατέρας του σκοτώθηκε από ένα αυτοκίνητο που περνούσε κατά την αποβίβαση του από ένα τραμ. Ο θάνατος του πατέρα του ήταν «το πιο θλιβερό πράγμα που συνέβη ποτέ στην οικογένειά μας», δήλωσε ο Γκούντμαν. Έκανε την πρώτη του ηχογράφιση με το δικό του όνομα, για την εταιρεία Βοκέιλιον (Vocalion), δύο χρόνια αργότερα.

Ο Γκούντμαν εγκαταστάθηκε στην πόλη της Νέας Υόρκης και έγινε επιτυχημένος μουσικός της περιόδου από τα τέλη της δεκαετίας του 1920 μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '30, κυρίως με τη

μπάντα του Πόλακ, μεταξύ 1926 και 1929.

Στις 31 Ιουλίου 1935, κυκλοφόρησε σε βινύλιο, το γνωστό τζαζ κομμάτι «King Porter Stomp», σε ενορχήστρωση του Χέντερσον και παιγμένο από την ορχήστρα του Γκούντμαν.

Τα χαρακτηριστικά του σουίνγκ που έπαιζε ο Γκούντμαν ήταν ο γρήγορος, επαναλαμβανόμενος ρυθμός, οι αυτοσχεδιασμοί στη μελωδία και η συλλογική χρήση του συγκοπτόμενου ρυθμού.

Ωστόσο, ο Γκούντμαν δεν ασχολήθηκε μόνο από την τζαζ και το σουίνγκ. Η πρώτη ηχογράφηση κλασικής μουσικής του Γκούντμαν, ήταν στις 25 Απριλίου 1938, όταν έπαιξε στο *Κουιντέτο με Κλαρινέτο* του Μότσαρτ, Κ. 581, με το Κουαρτέτο της Βουδαπέστης.

Αφού κέρδισε πολυάριθμες δημοσκοπήσεις με την πάροδο των ετών, ως καλύτερος κλαρινετίστας της τζαζ, ο Γκούντμαν μπήκε στο Hall of Fame του Down Beat Jazz το 1957. Συνέχισε να παίζει και να ηχογραφεί σε δίσκους και σε μικρά γκρουπ. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 συνεργάστηκε με τον Τζορτζ Μπένσον (George Benson). Σε γενικές γραμμές, ο Γκούντμαν εξακολούθησε συνέχισε να παίζει με το «σουίνγκ ύφος» του, για τον οποίο ήταν πιο γνωστός. Ωστόσο, εξασκείτο και εκτελούσε κλασικά κομμάτια κλαρινέτου και παρήγγελε συνθέσεις για το κλαρινέτο. Το 1960, για παράδειγμα, συνέχισε να μαγεύει ακροατήριο χιλιάδων ατόμων σε μια παράσταση του *Κοντσέρτου για κλαρινέτο* του Μότσαρτ, στον ανοικτό συναυλιακό χώρο του Σταδίου Λιούισον στη Νέα Υόρκη. Περιστασιακά οργάνωνε μια νέα μπάντα για να παίζει σε ένα φεστιβάλ τζαζ ή να κάνει μια διεθνή περιοδεία.

Παρά τα αυξανόμενα προβλήματα υγείας, συνέχισε να παίζει μέχρι το θάνατό του από καρδιακή προσβολή στη Νέα Υόρκη το 1986, σε ηλικία 77 ετών, στο σπίτι του.

Ο Γκούντμαν θεωρήθηκε από μερικούς ως «απαιτητικός εργοδότης» και από άλλους ως αλαζονικό και εκκεντρικό «στραβόξυλο».

Ωστόσο, ο Γκούντμαν ήταν εκείνος που έκανε πολύ σημαντικό βήμα για να μπει ένα τέλος στον φυλετικό διαχωρισμό των ΗΠΑ. Στις αρχές της δεκαετίας του '30, μαύροι και λευκοί μουσικοί δεν μπορούσαν να παίξουν μαζί στις περισσότερες συναυλίες και στα κλαμπ, ιδιαίτερα στις Νότιες πολιτείες σύμφωνα με τους νόμους «Τζιμ Κρόου» («Jim Crow Laws»). Ο Γκούντμαν έσπασε αυτή την παράδοση, προσλαμβάνοντας τους Τέντι Ουίλσον και Τζιν Κρούπα στη μπάντα του και, αργότερα, τους Λάιονελ Χάμπτον και Τσάρλι Κρίστιαν: «Η δημοτικότητά του ήταν τόση που θα μπορούσε να παραμείνει οικονομικά βιώσιμος χωρίς περιοδεία στο Νότο, όπου κινδύνευε να συλληφθεί για παραβίαση των νόμων Jim Crow». Όταν κάποιος τον ρώτησε -αναφερόμενος στον Τέντι Ουίλσον-, γιατί «έπαιζε μαζί με αυτόν τον αράπη (nigger)», ο Γκούντμαν απάντησε: «Θα σε χτυπήσω αν χρησιμοποιήσεις ξανά αυτή τη λέξη».

Το 1962, ο Γκούντμαν και η ορχήστρα του περιόδευαν στη Σοβιετική Ένωση, στο πλαίσιο ενός πολιτιστικού προγράμματος ανταλλαγής μεταξύ των δύο εθνών μετά την Κρίση της Κούβας και τη λήξη αυτής της φάσης του Ψυχρού Πολέμου. Οι επισκέψεις αποτελούσαν μέρος των, τότε, προσπαθειών για εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της ΕΣΣΔ.